

VIỆN CHĂN NUÔI
TRUNG TÂM NGHIÊN CỨU DÊ VÀ THỎ
SƠN TÂY

NUÔI THỎ

ở gia đình

NHÀ XUẤT BẢN NÔNG NGHIỆP

TS. NGUYỄN QUANG SỨC – TS. ĐINH VĂN BÌNH

cnt V- 917

NUÔI THỎ Ở GIA ĐÌNH

NHÀ XUẤT BẢN NÔNG NGHIỆP
HÀ NỘI - 2001

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Thỏ là gia súc nhỏ bé, có nhiều ưu thế trong chăn nuôi ở gia đình. Nuôi thỏ không tốn nhiều diện tích, vật liệu để làm chuồng trại. Thức ăn cho thỏ chủ yếu là những loại cỏ lá tự nhiên, cây, lá, củ, quả và những phế phụ phẩm nông nghiệp. Đầu tư ban đầu nhỏ, thỏ lại mắn đẻ, đẻ nhiều con nên quay vòng vốn nhanh. Thịt thỏ ngon, bổ, có tác dụng điều dưỡng cho những bệnh nhân tim mạch, người già, người béo phì. Cho nên nuôi thỏ là một giải pháp tốt để tăng thu nhập và nâng cao dinh dưỡng cho gia đình mình.

Để góp phần phát triển chăn nuôi thỏ ở nước ta, Nhà xuất bản Nông nghiệp xin giới thiệu với bạn đọc cuốn sách **"Nuôi thỏ ở gia đình"** do TS. Nguyễn Quang Súc và TS. Đinh Văn Bình biên soạn. Nội dung cuốn sách giới thiệu những kỹ thuật cơ bản, đơn giản, dễ hiểu về công tác giống, làm chuồng trại, nuôi dưỡng, chăm sóc và vệ sinh phòng trị bệnh cho thỏ. Trong quá trình biên soạn, các tác giả có tham khảo và sử dụng một số hình ảnh minh họa của tài liệu: **"Raising Rabbit"** (Nuôi thỏ) do Tổ chức Lương thực và Nông nghiệp thế giới (FAO) xuất bản năm 1988.

Sách chắc chắn không tránh khỏi có những thiếu sót nhất định. Chúng tôi mong nhận được ý kiến đóng góp của bạn đọc để chất lượng sách ngày càng tốt hơn.

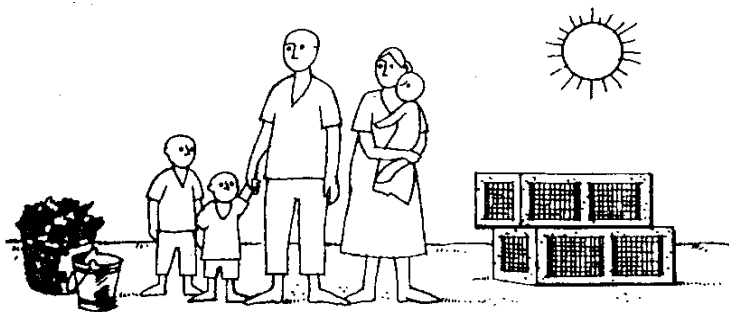
Nhà xuất bản Nông nghiệp

MỤC LỤC

I. Ý NGHĨA CỦA VIỆC NUÔI THỎ.....	5
II. GIỐNG THỎ VÀ CHUỒNG TRẠI NUÔI THỎ.....	6
Nên nuôi giống thỏ nào?	7
Nên nuôi bao nhiêu thỏ giống?	8
Làm lồng chuồng thỏ.....	9
Chọn giống thỏ như thế nào?	21
Bắt thỏ như thế nào?	23
Vận chuyển thỏ giống như thế nào?	25
Chuẩn bị chuồng và thả thỏ giống vào lồng chuồng thế nào?	26
III. KỸ THUẬT NUÔI DƯỠNG VÀ CHĂM SÓC THỎ	28
Các loại thức ăn của thỏ	28
Thời gian và khẩu phần cho thỏ ăn.....	30
Phối giống	33
Chăm sóc thỏ đẻ.....	35
Chăm sóc thỏ sơ sinh	37
Chăm sóc thỏ vỗ béo	43
Thời điểm phối giống lại	43
Loại thải thỏ giống	44
IV. VỆ SINH PHÒNG, TRỊ BỆNH CHO THỎ.....	45
Vệ sinh chuồng trại	45
Vệ sinh thức ăn, nước uống	45
Phát hiện và điều trị bệnh	47
V. CÁCH THỊT THỎ	49

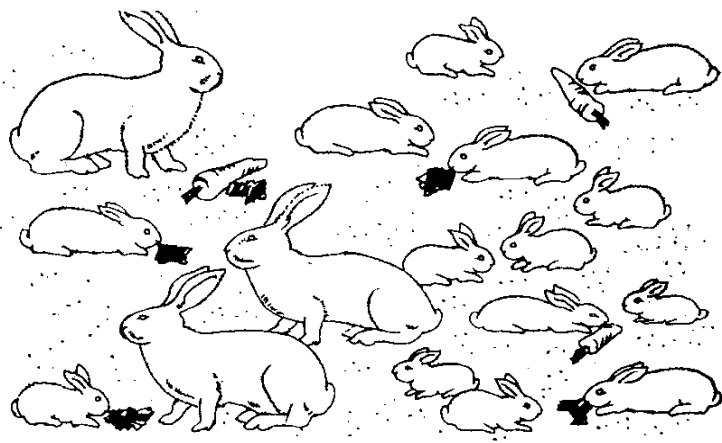
I. Ý NGHĨA CỦA VIỆC NUÔI THỎ

1. Một trong các giải pháp tốt để nâng cao dinh dưỡng của chính gia đình mình là nuôi thỏ. Nếu tự mình nuôi được thỏ thì luôn luôn có thịt tươi sạch để ăn.

2. Thịt thỏ có chất lượng tốt: hàm lượng đạm cao (18,5 %), mỡ thấp (7,4 %), khoáng nhiều (0,64 %), cholesterol thấp (1,36 mg/100 g VCK). Như vậy, thịt thỏ ngon, bổ, có tác dụng điều dưỡng cho những bệnh nhân tim mạch, người già, người béo phì vv.
3. Thỏ là gia súc nhỏ bé, sạch sẽ, hiền lành, dễ nuôi. Nuôi thỏ không cần nhiều diện tích và vật liệu để làm chuồng trại.
4. Thức ăn cho thỏ là những loại cỏ lá tự nhiên, cây, lá, củ, quả và những phụ phẩm của cây trồng, cũng như phế phẩm từ thực phẩm của con người.

5. Thỏ rất mắn đẻ. Nếu chỉ nuôi một thỏ cái sinh sản thì một năm nó sẽ cho từ 30–36 con thỏ thịt lúc 3–4 tháng tuổi và đạt 60–70 kg thỏ hơi, tương đương với 30–35 kg thịt thỏ móc hàm.

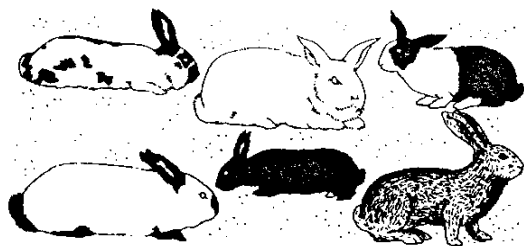
6. Nếu nuôi được nhiều thỏ, ngoài việc nâng cao dinh dưỡng cho con người, còn có tăng thu nhập từ nguồn thỏ giống, thỏ thịt bán. Như vậy, nuôi thỏ sẽ cải thiện được đời sống của gia đình.

II. GIỐNG THỎ VÀ CHUỒNG TRẠI NUÔI THỎ

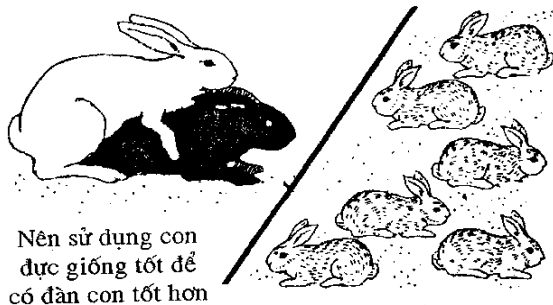
Muốn nuôi được thỏ, ngoài yếu tố thức ăn đủ đều, chất lượng tốt, gia đình cần có các điều kiện như: con giống tốt, có đủ lồng chuồng nuôi thỏ sinh sản và thỏ con vỗ béo và có lao động đủ thời gian nuôi dưỡng chăm sóc thỏ.

Nên nuôi giống thỏ nào?

7. Có nhiều giống thỏ với tầm vóc, ngoại hình và màu sắc khác nhau. Một số giống thỏ tầm tiểu (trọng lượng trưởng thành tối đa chỉ đạt 2 kg). Một số giống tầm đại (trọng lượng trưởng thành đạt 7–8 kg). Nhưng tốt nhất là nên chọn giống thỏ tầm trung để nuôi (trọng lượng trưởng thành trung bình đạt 3–4 kg).

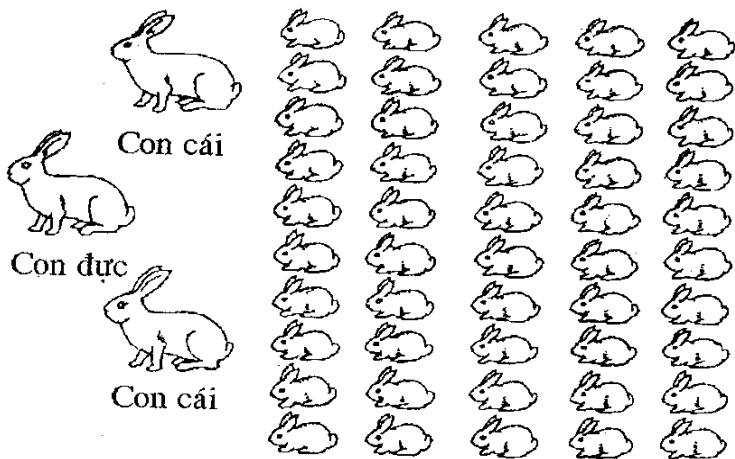

8. Nếu có điều kiện thì nên mua giống thỏ thuần đã được chọn lọc, có năng suất cao như thỏ New Zealand trắng để nuôi nhân thuần hoặc dùng con đực đó lai với thỏ cái địa phương, con lai sẽ sinh sản tốt hơn, lớn nhanh hơn.

Nên nuôi bao nhiêu thỏ giống?

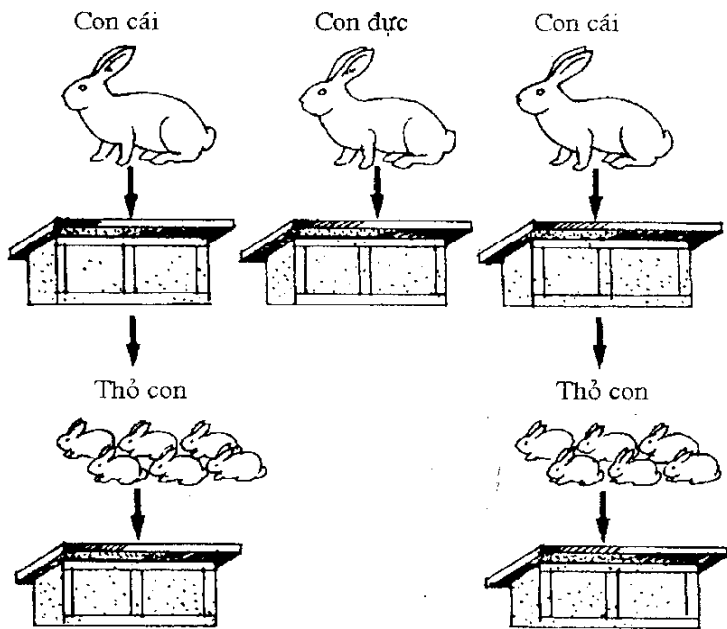
9. Khi mới bắt đầu nuôi thỏ, tốt nhất chỉ nên nuôi hai con cái và 1 con đực giống. Với hai con thỏ cái giống này, gia đình thường xuyên phải nuôi khoảng 15–25 con thỏ ở các lứa tuổi.

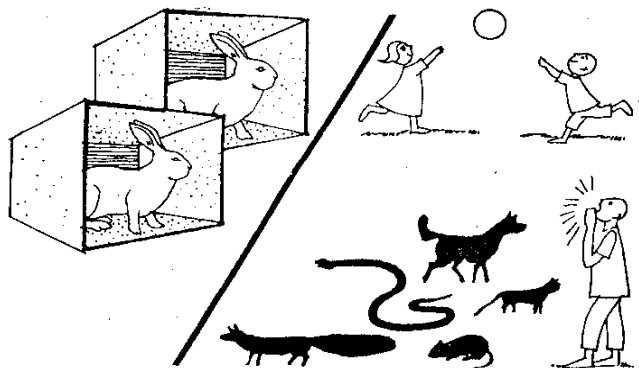
Sau khi đã có kinh nghiệm, nếu có đủ thức ăn, chuồng trại, có thời gian chăm sóc thỏ và có khả năng tiêu thụ thỏ sản phẩm được thì có thể tăng số đầu con thỏ giống lên.

Làm lồng chuồng thỏ

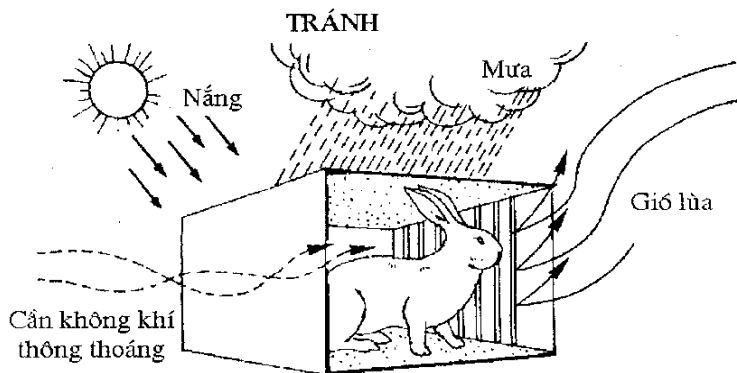
10. Nếu gia đình định nuôi hai con thỏ cái và một con thỏ đực giống sinh sản thì phải làm 5 ngăn lồng chuồng mới đủ chỗ nuôi nhốt đàn con kế tiếp nhau.

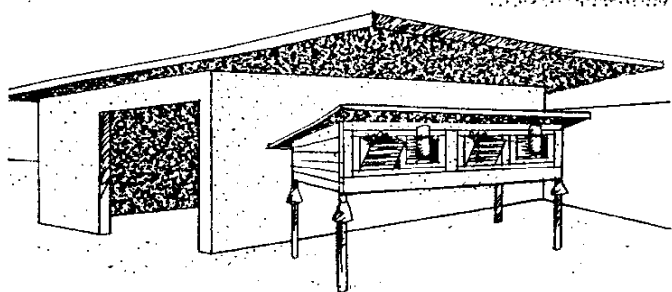
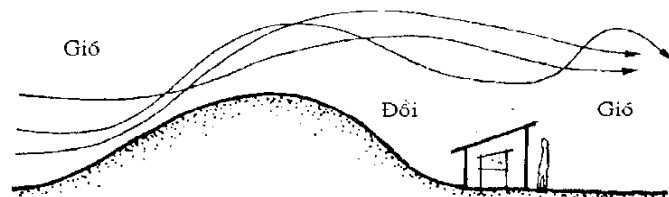
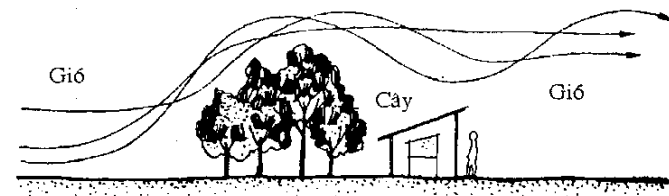
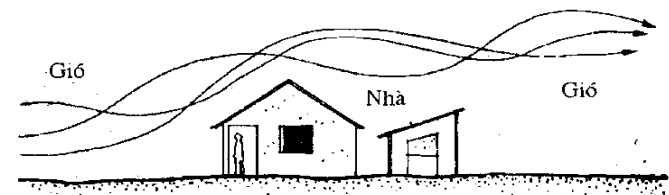
11. Nên đặt chuồng thỏ ở gần nhà để dễ quan sát, chăm sóc chúng và phải là nơi yên tĩnh, không có động vật khác đến.

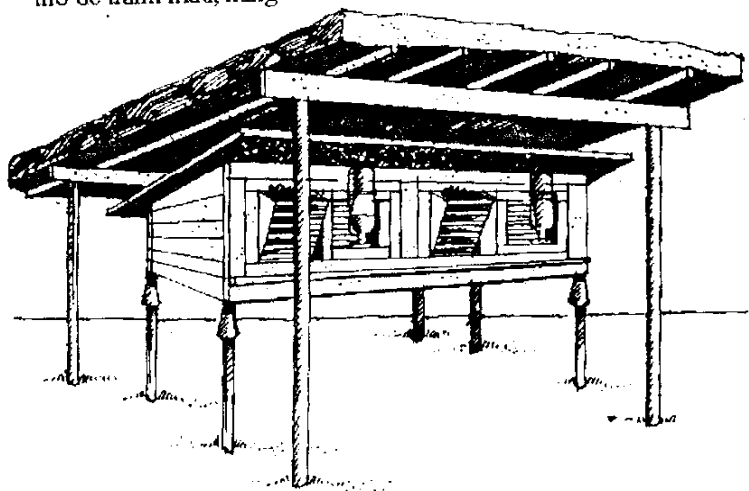
Chuồng thỏ phải tránh được gió lùa, có mái che mưa, nắng và đảm bảo thông thoáng.

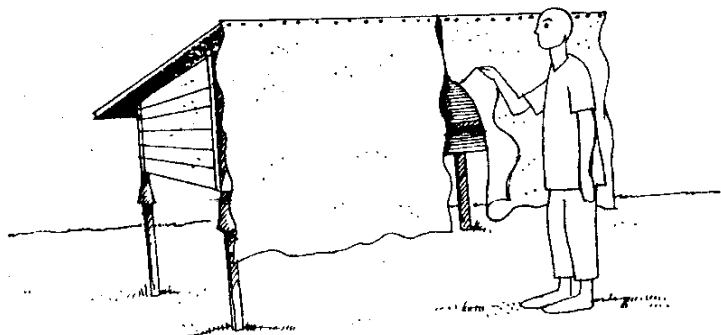
Có thể đặt chuồng thả sau nhà, dưới lùm cây, bên quả đồi hoặc dưới mái nhà để tránh được gió lùa.

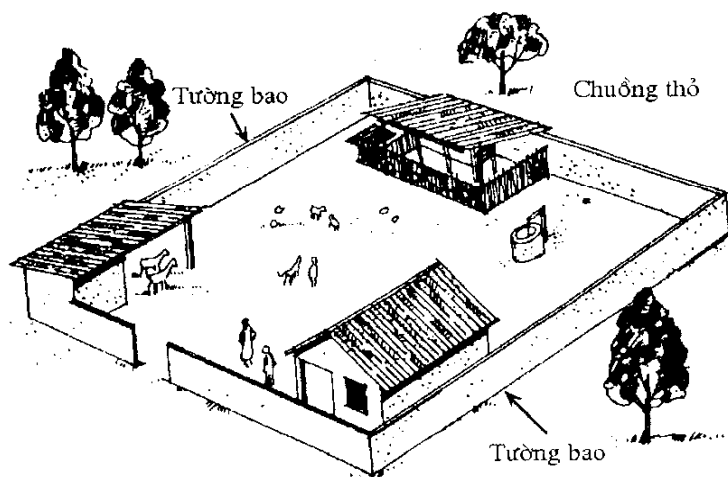
Phải làm mái che giường
thô để tránh mưa, nắng

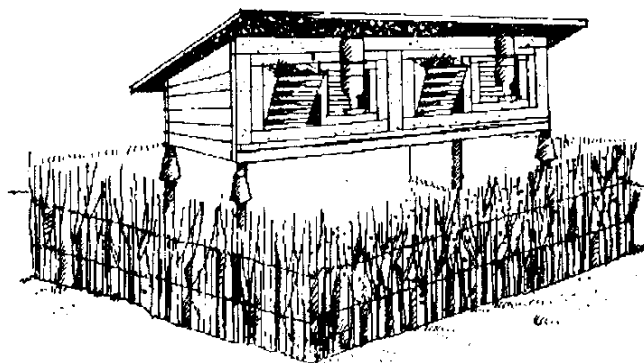
Dùng tấm che có thể cuộn lên hạ xuống dễ dàng khi cần
thiết để tránh gió lùa, mưa hắt vào thỏ.

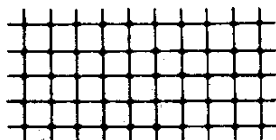
Chuồng thỏ nên có hàng rào bao quanh để chống được động vật khác đến phá hoại.

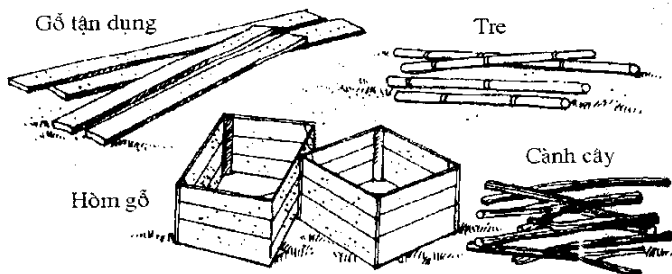
Làm hàng rào vây quanh chuồng thỏ để chống động vật khác vào cắn thỏ

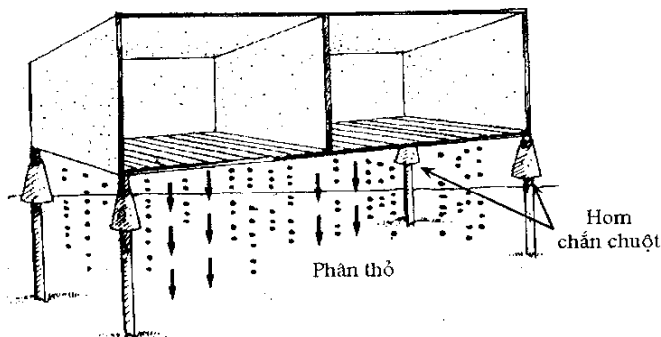
12. Nguyên liệu làm lồng chuồng có thể là lưới sắt, nhưng tốt nhất là gỗ, tre thẳng, vầu, vừa để kiểm lại rẻ tiền.

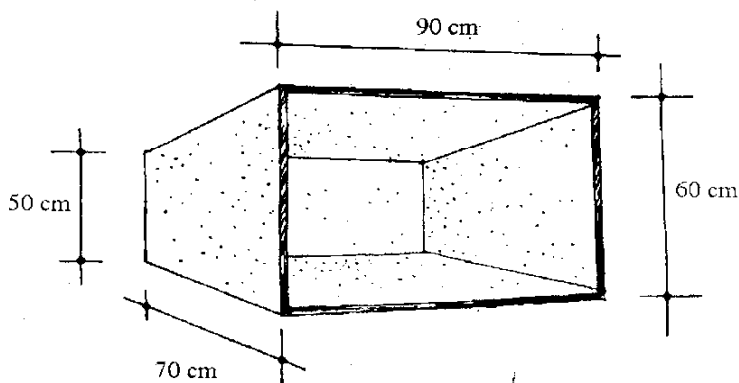
Dây sắt phi 1,25 mm, lỗ $1,5 \times 1,5$ cm.

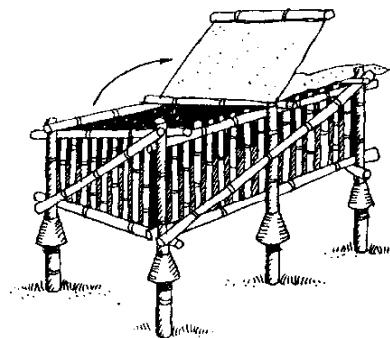
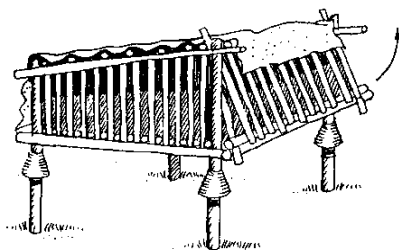
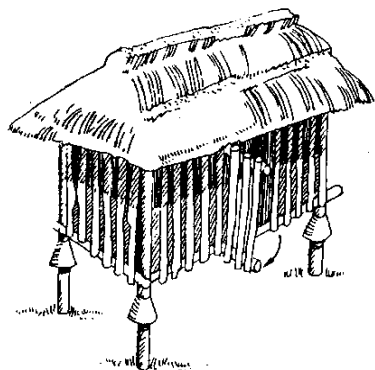
13. Thông thường, nên làm một cũi chuồng có 4 chân được chia thành 2-4 ngăn.

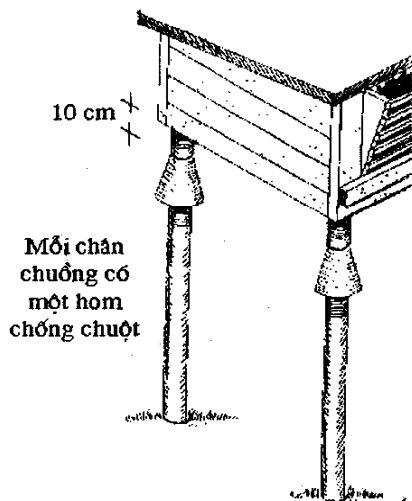
Mỗi ngăn lồng thỏ có chiều rộng là 70 cm, dài 90 cm, cao 50–60 cm vừa đủ để nhốt một con thỏ giống sinh sản hoặc một đàn thỏ vô bố 5–8 con. Đáy lồng chuồng phải nhẵn, phẳng, thoát được phân dễ dàng. Nếu đáy làm bằng lưới mắt cáo thì phải dùng loại dây thép phi 1,25 mm, có lỗ $1,5 \times 1,5$ cm. Nếu đáy làm bằng các thanh gỗ, tre thẳng thì đóng thành phen có rãnh rộng 1,5 cm.

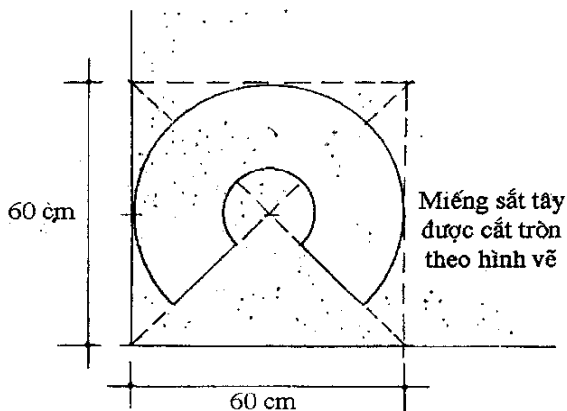
Một số mẫu chuông thờ đơn giản.

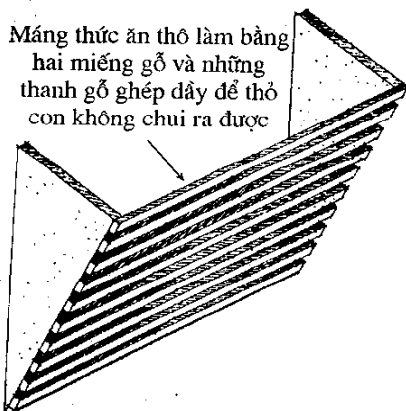
Chân chuồng cao khỏi mặt đất từ 50–80 cm, có gắn hom chắn chuột.

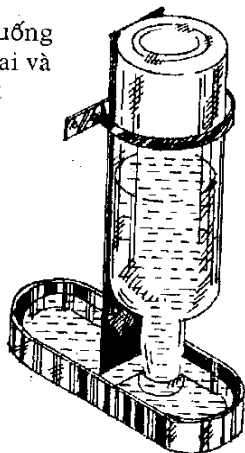
Cách làm hom chống chuột:

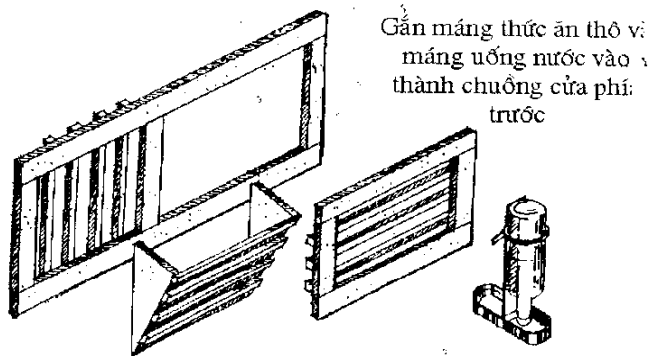

14. Những phụ kiện của lồng thỏ là máng thức ăn thô, máng ăn tinh, chậu nước uống phải được thiết kế đúng kỹ thuật. Làm sao để thỏ dễ ăn uống, không thải phân và nước tiểu hoặc nằm được vào máng ăn, không cào bới được thức ăn ra đáy lồng.

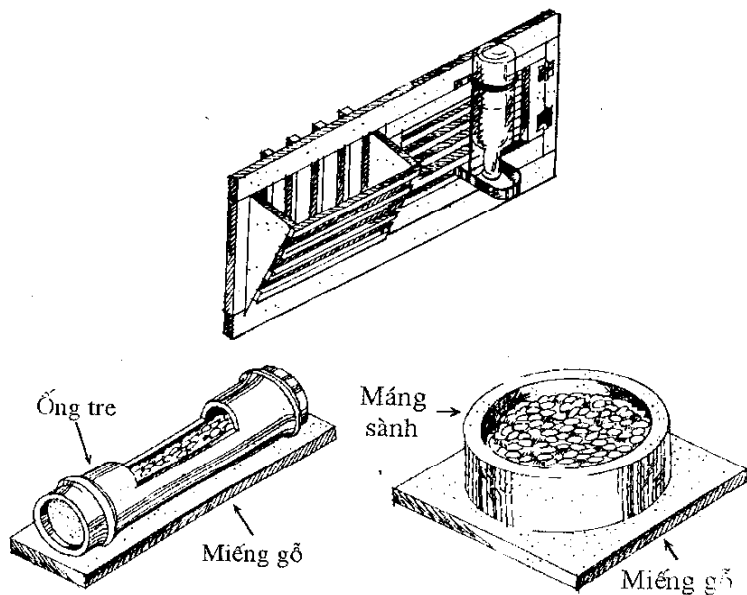

Máng nước uống làm bằng chai và khay sắt

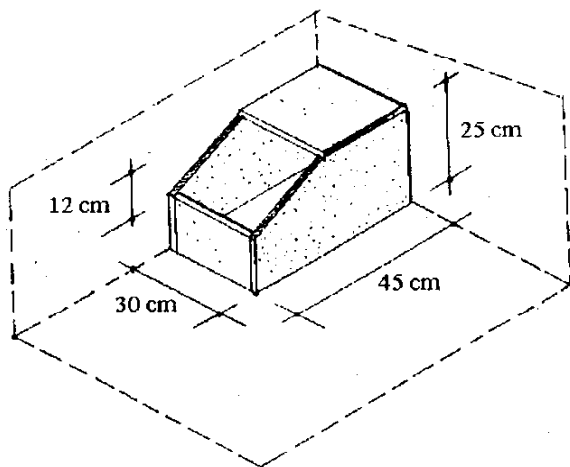
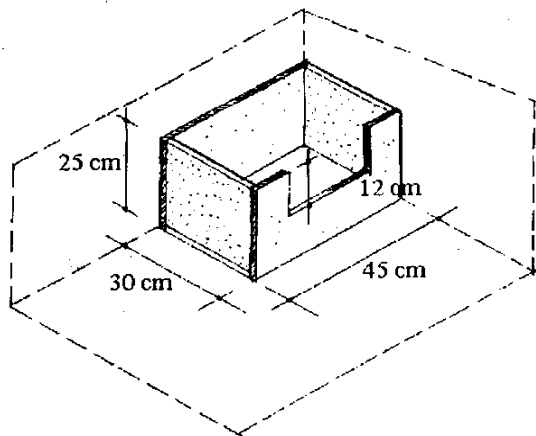

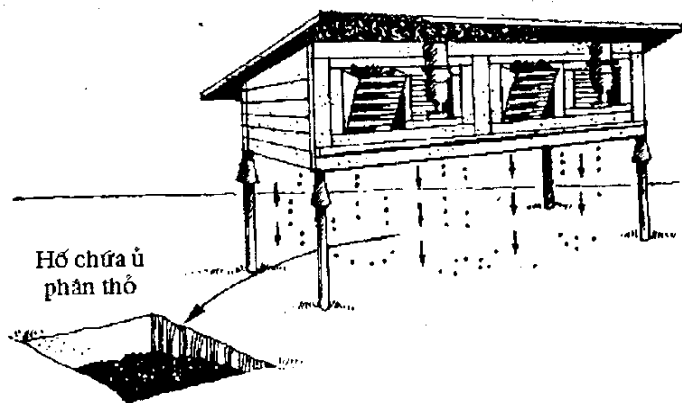
Máng ăn, máng uống nên làm bằng nguyên liệu sẵn có và được thiết kế chắc chắn, thô không làm lật đổ được.

Ổ để là một hộp gỗ có thể chõ vào, bỏ ra lồng chuồng dễ dàng. Kích thước phù hợp là: chiều dài 45 cm, rộng 30 cm, cao 25 cm, có ngưỡng cửa cho thỏ mẹ ra vào cao 12 cm để thỏ con không bò ra ngoài được.

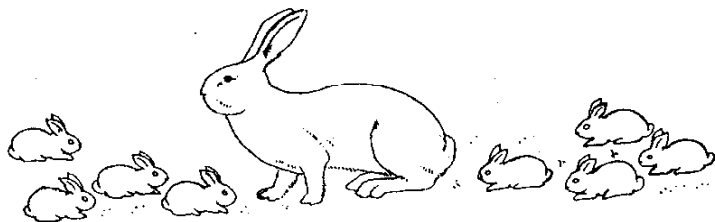

Để tránh sự ô nhiễm môi trường và lây lan mầm bệnh, cần xử lý chất thải bằng cách đào hố ủ phân cạnh chuồng thỏ.

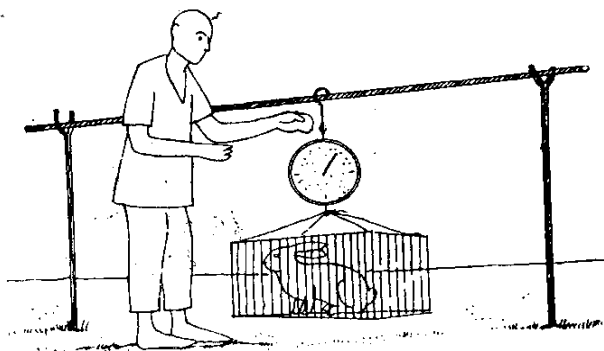

Chọn giống thỏ như thế nào?

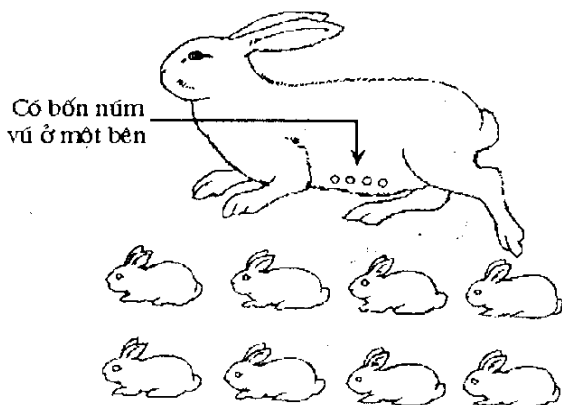
15. Nên mua thỏ giống từ những gia đình quen biết, tin tưởng họ là những người nuôi thỏ có nhiều kinh nghiệm, quản lý đàn giống tốt, chăm sóc thỏ cẩn thận. Chỉ chọn mua những con thỏ có thể lực tốt, linh hoạt, nhạy cảm, mắt sáng sủa, mũi khô, tai và chân sạch sẽ không có vảy; lông bóng mượt, răng cửa mọc bình thường.
16. Nên chọn những con thỏ làm giống từ đàn đẻ 5-6 con/lứa trở lên.

Cần phải cân để chọn những con thỏ có khả năng sinh trưởng tốt, đạt 1,5–1,8 kg lúc 3 tháng tuổi làm giống.

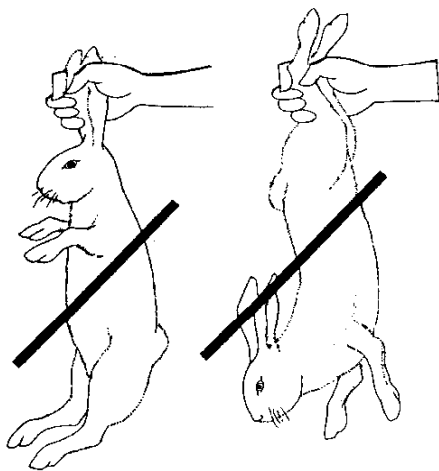
17. Khi mua thỏ giống phải chọn thỏ cái và thỏ đực giống có nguồn gốc khác bố, mẹ. Thỏ chọn làm giống phải khỏe mạnh, lưng phẳng, cơ thân, bắp đùi, móng phải đầy đặn và chắc chắn. Con cái phải có 8 núm vú xếp thẳng đều ở hai hàng để có thể nuôi được 8 con thỏ con. Con đực phải có dương vật thẳng và hai dịch hoàn đều nhau.

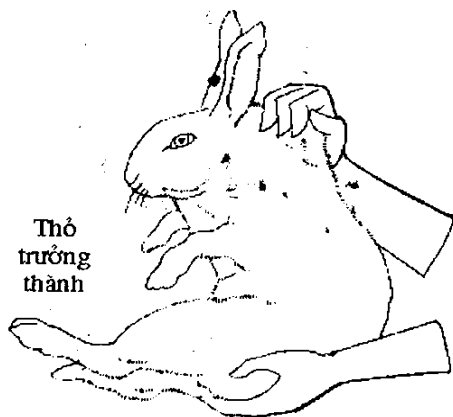
18. Đa số các giống thỏ, con cái có thể bắt đầu phối giống được lúc 4–5 tháng tuổi, con đực thì muộn hơn khoảng một tháng, vào lúc 5–6 tháng tuổi. Cho nên khi gia đình mới nuôi thỏ, nên mua thỏ giống ở lứa tuổi hậu bị, khi chúng biểu hiện rõ đặc điểm ngoại hình, có thể chọn giống được và phối giống được ngay để chóng có thỏ con.
19. Khi mua thỏ ở đâu thì cần xem chúng đang được cho ăn loại thức ăn nào, thậm chí phải lấy ít thức ăn đó về nhà mình để chuyển tiếp dần sang loại thức ăn mới trong vài ngày.

Bắt thỏ như thế nào?

20. Phải bắt thỏ thật cẩn thận để khỏi gây chấn thương cho thỏ. Khi nhấc thỏ lên phải nắm thật chắc chân nhưng rất nhẹ nhàng.
21. Khi bắt thỏ, chú ý đừng để thỏ chạy hỗn loạn, làm chúng sợ và phản ứng lại, cào cào mình. Không bao giờ được nắm chân, nắm tai thỏ để nhấc lên.

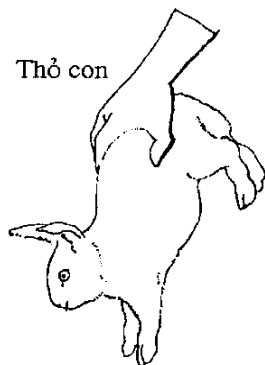

22. Bắt thỏ trưởng thành: tay nắm chắc da vùng trên lưng sát gáy thỏ, tay khác đỡ dưới mõng thỏ nhấc lên

Thỏ
trưởng
thành

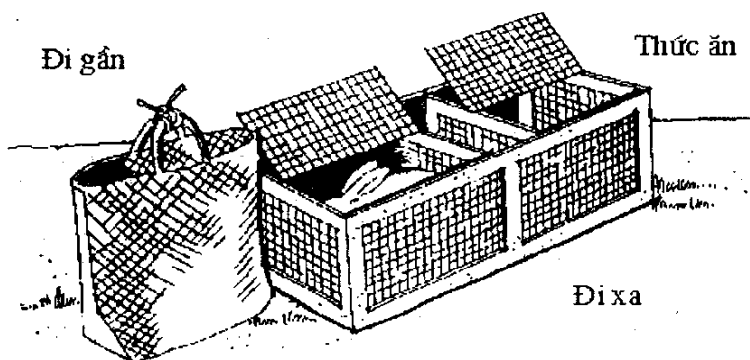
23. Bắt thỏ con: Nắm chắc vùng giữa xương chậu và mõng nhấc thỏ lên để đầu cúi xuống.

Thỏ con

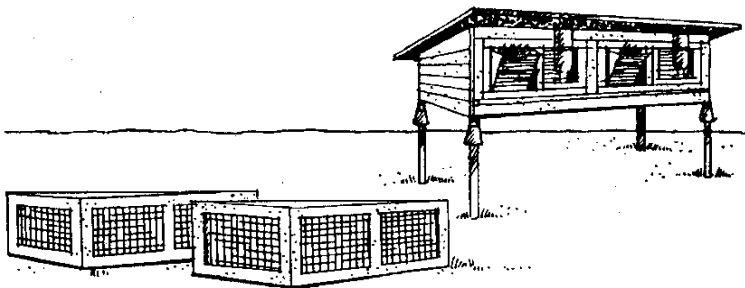
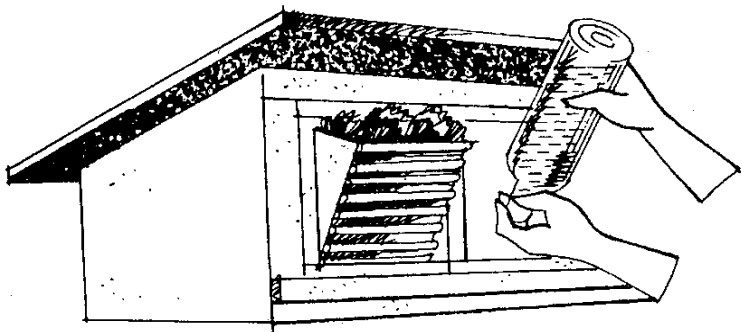
Vận chuyển thỏ giống như thế nào?

24. Khi vận chuyển thỏ đi xa, cần nhẹ nhàng, đảm bảo cho thỏ yên tĩnh, nếu thỏ hoảng sợ có thể sẽ phát ốm hoặc làm thỏ chết.
25. Nếu vận chuyển đường dài thì thỉnh thoảng nên cho thỏ uống nước. Mỗi ngày cần cho thỏ ăn một lần, nhưng đêm hôm trước ngày vận chuyển thì không nên cho thỏ ăn quá no.
26. Khi vận chuyển thỏ đi xa, tốt nhất nên nhốt mỗi con thỏ giống vào một ngăn, thùng. Nếu vận chuyển gần có thể nhốt thỏ vào một cái túi sách. Nếu trời nóng thì nên vận chuyển lúc sáng sớm. Nếu trời rét thì vận chuyển vào chiều tối.

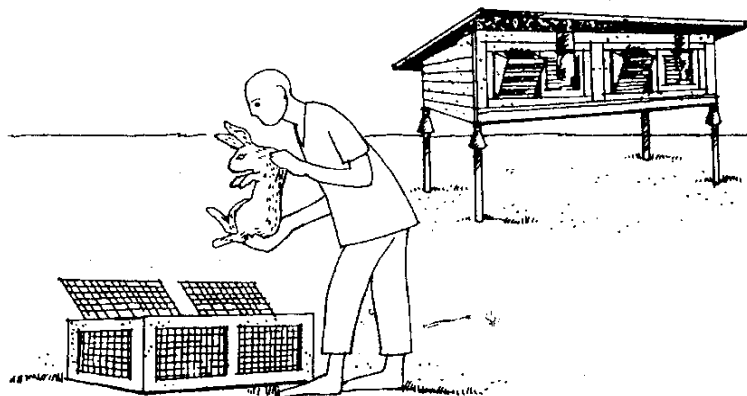

Chuẩn bị chuồng và thả thả giống vào lồng chuồng thế nào?

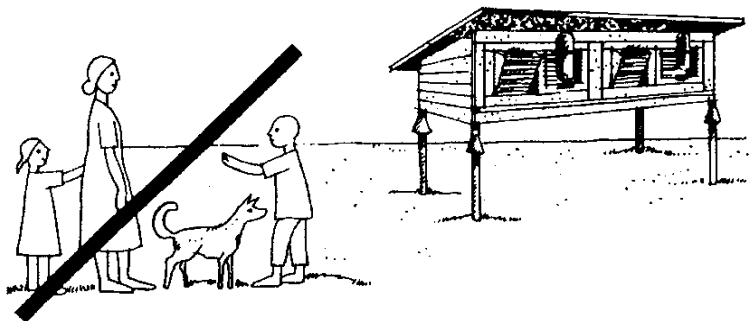
27. Để thức ăn và nước uống sẵn vào lồng chuồng trước khi thả thả giống vào chuồng. Nên sử dụng thức ăn từ nhà bán thả giống hoặc loại thức ăn gần giống như thế để thả không lạ.

28. Khi chuẩn bị chuồng xong thì bắt thỏ từ thùng vận chuyển đặt nhẹ nhàng vào lồng chuồng.

29. Nên ổn định người nuôi thỏ. Tốt nhất, chính người bắt thỏ giống thả vào chuồng là người nuôi thỏ. Không được cho ai đến thăm thỏ hoặc không nên để trẻ con chơi gần chuồng thỏ. Không để chó mèo hoặc động vật khác đến gần chuồng thỏ.

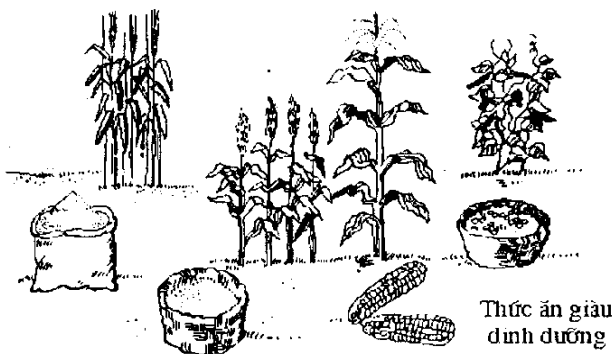
III. KỸ THUẬT NUÔI DƯỠNG VÀ CHĂM SÓC THỎ

Các loại thức ăn của thỏ

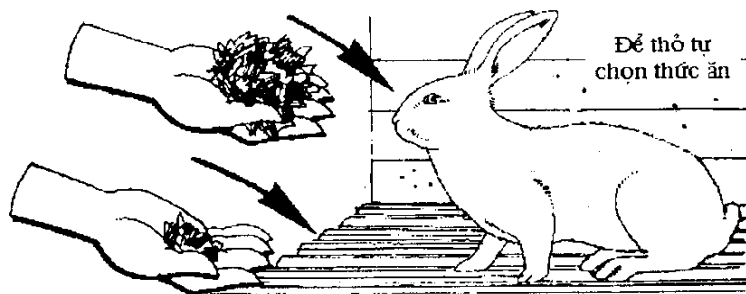
30. Thỏ thích ăn thức ăn xanh là các loại rau, lá, cỏ non, thân cây họ đậu, thân cây ngô, củ, quả, cây mía v.v... Tuy nhiên, mùa đông hiếm thức ăn xanh, vẫn có thể cho thỏ ăn thức ăn khô như các loại cỏ trồng, cỏ tự nhiên phơi khô. Bã chè mạn, chè xanh ở dạng tươi hặc phơi khô dự trữ là loại thức ăn đầy đủ các chất dinh dưỡng cho thỏ.

31. Nếu muốn cho thỏ khoẻ và chóng lớn thì phải cho chúng ăn thêm thức ăn giàu dinh dưỡng như hạt ngô, cơm, khô dầu lạc, đỗ tương v.v...

32. Nếu có nhiều loại thức ăn, ta nên để thỏ tự chọn. Nếu loại nào mà thỏ thích nhất thì nó sẽ ăn trước. Cần chú ý rằng: nếu thay đổi loại thức ăn đột ngột, có thể sẽ làm cho thỏ mắc bệnh đường tiêu hoá. Cho nên phải thay đổi loại thức ăn từ từ trong vòng một tuần để chúng quen với thức ăn mới.

Để thỏ tự
chọn thức ăn

Chú ý: Thân lá cây khoai tây, cà chua, củ khoai tây mọc mầm để làm thỏ ngộ độc.

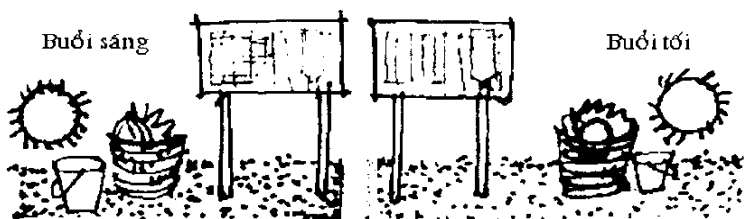
Khoai tây

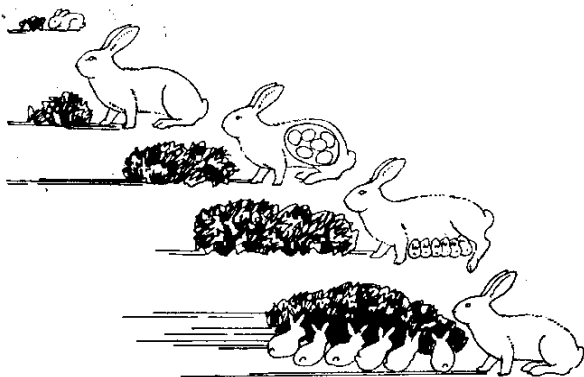
Cà chua

Thời gian và khẩu phần cho thỏ ăn

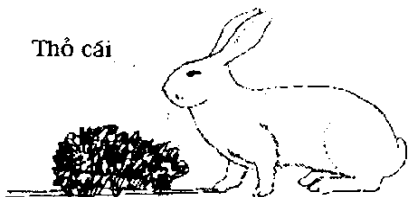
33. Lượng thức ăn thỏ ăn ban đêm bằng lượng thức ăn ban ngày. Cho nên cần phải có đủ thức ăn liên tục cho chúng. Nên cho thỏ ăn một lần vào buổi sáng sớm và một lần vào buổi chiều tối. Mỗi lần đều nên cho thỏ ăn hai loại thức ăn thô và tinh.

34. Ở mỗi thời kỳ sản xuất của thỏ, chúng cần một lượng thức ăn khác nhau.
35. Thỏ cái không chữa, không nuôi con và thỏ đực không phối giống thì chỉ nên cho ăn ít, đủ để duy trì sức khỏe. Nếu ăn nhiều, thỏ cái béo quá khó thụ thai, thỏ đực béo quá sẽ lười nhảy phối giống.

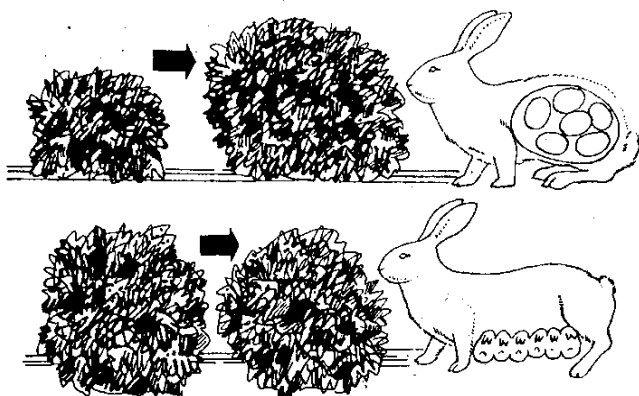
Thỏ cái

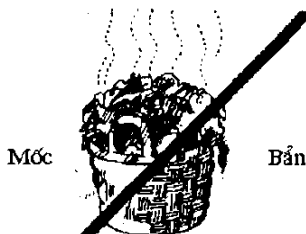
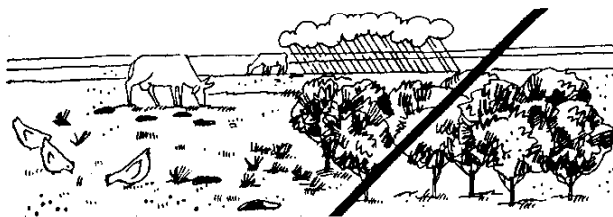
Thỏ đực

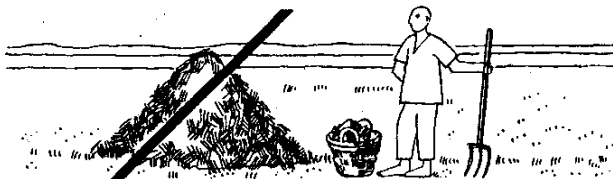
Thỏ cái có chứa cần nhiều thức ăn hơn. Thỏ cái sau khi đẻ, đặc biệt những con mẹ có chứa trong kỳ tiết sữa nuôi con thì lại cần nhiều thức ăn hơn nữa. Thời kỳ này nên đáp ứng thoả mãn nhu cầu thức ăn của chúng. Bởi vì ngoài nhu cầu dinh dưỡng cho duy trì cơ thể, chúng còn cần dinh dưỡng để nuôi thai và tiết sữa nuôi con.

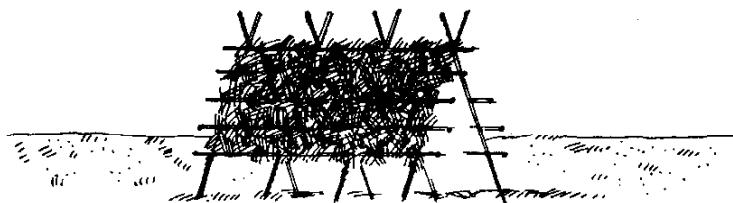
36. Hàng ngày cần theo dõi để điều chỉnh lượng thức ăn theo nhu cầu thực tế của thỏ, để không bị thiếu hoặc cũng không quá thừa thức ăn, gây lãng phí và ô nhiễm chuồng trại.
37. Phải cho thỏ ăn thức ăn sạch sẽ. Không được cắt thức ăn từ những nơi chăn thả gia súc, gia cầm hoặc động nước để tránh các bệnh giun sán. Không được cho thỏ ăn thức ăn đã bị mốc, chua, nẫu, lên men để tránh các bệnh tiêu chảy, trướng bụng đầy hơi.

38. Không nên chắt thức ăn thỏ xanh (cỏ, lá) thành đống sau khi cắt về, mà nên rải ra hoặc làm giàn phơi ráo nước mới cho ăn.

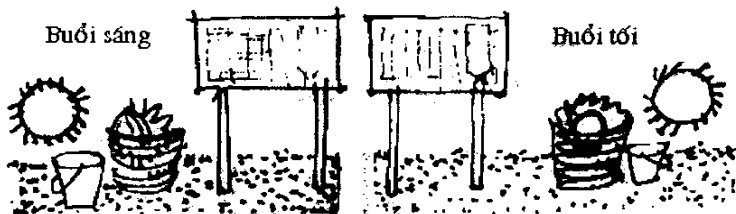

Có thể làm giàn phơi cỏ khô thật kỹ, bó lại treo lên để dự trữ làm thức ăn vào những ngày mưa, mùa đông khi không có thức ăn xanh.

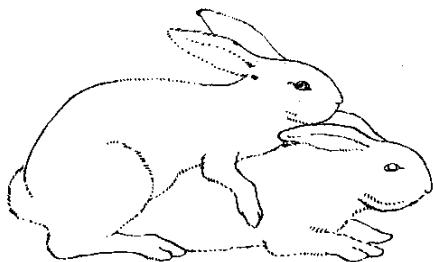
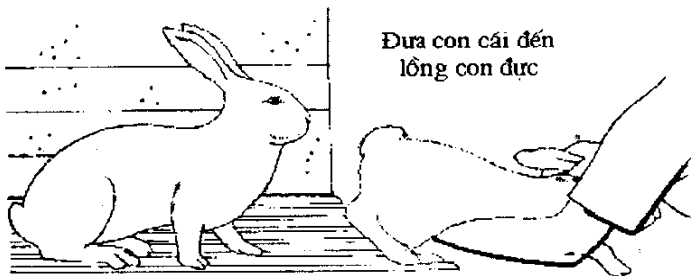

Phối giống

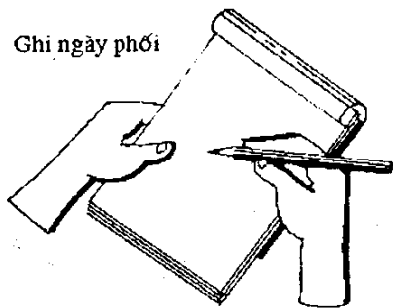
39. Thỏ cái hậu bị lúc 4–4,5 tháng tuổi, thỏ đực lúc 5–5,5 tháng tuổi, khoẻ mạnh, thể lực tốt, nếu phát hiện thấy động dục thì có thể cho phối giống lần đầu. Thỏ động dục thì niêm mạc âm hộ sưng tấy, đỏ tươi, thấm ướt dịch nhờn thì mới có thể chịu đực.
40. Thời gian cho phối giống tốt nhất là buổi sáng sớm hoặc buổi chiều tối.

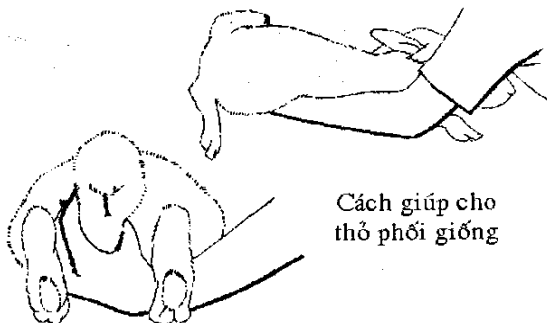
41. Khi phối giống luôn luôn đưa con cái đến lồng con đực và theo dõi kết quả phối giống. Nếu con cái chịu đực thì dừng lại, nâng mông để thỏ đực nhảy phối. Nếu thỏ đực giao phối được thì ngã trượt xuống một bên con cái, có tiếng kêu. Sau một phút thì đưa con cái về lồng của nó và ghi ngày phối vào phiếu để dự kiến ngày thả đẻ.

Ghi ngày phối

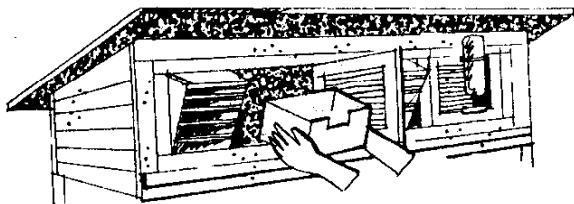
42. Sau khi cho thỏ cái vào lồng thỏ đực khoảng 5 phút mà không phối được thì đưa thỏ cái trở lại lồng chuồng của nó và cho phối lại vào ngày hôm sau.
43. Đôi khi thỏ cái có động dục nhưng vẫn cứ nằm xát vào góc lồng chuồng để trốn thỏ đực. Khi đó ta nên giúp chúng phối bằng cách: một tay nắm da gáy con cái, tay kia luồn xuống bụng, nâng mông nó lên để thỏ đực nhảy phối được dễ dàng.

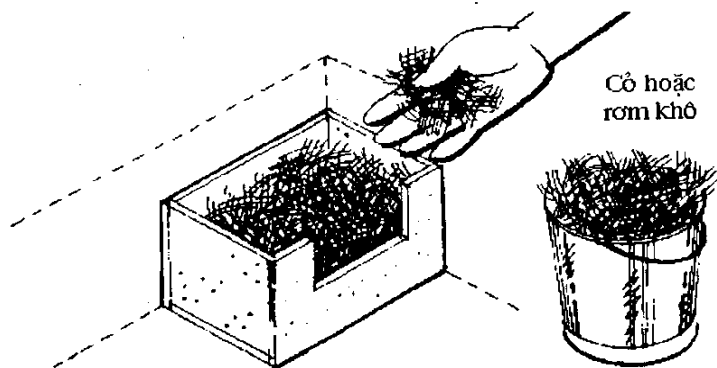
Cách giúp cho
thỏ phối giống

Chăm sóc thỏ đẻ

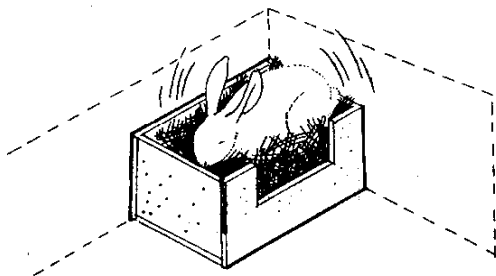
44. Thỏ thường đẻ vào ngày thứ 30 sau ngày phối giống, có thể sớm muộn hơn 2-3 ngày.
45. Trước khi thỏ đẻ 3-4 ngày thì đặt ổ đẻ vào lồng chuồng thỏ mẹ.

Ổ đẻ được lót bằng lớp phoi bào mềm, hoặc cỏ khô, rơm khô mềm mại để hút ẩm làm cho đáy ổ đẻ và tổ ấm của thỏ con luôn được khô ráo sau khi đẻ.

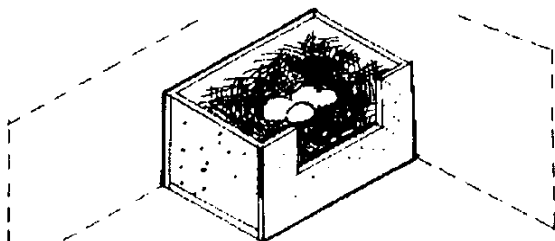

46. Trước khi đẻ 1–2 ngày, thỏ mẹ vào ổ đẻ cào bới ổ rồi nhổ lông trộn lẫn với đồ lót tạo thành tổ ấm rồi đẻ con vào đó, lấy lông đây kín lại. Một số thỏ mẹ đẻ lứa đầu không biết nhổ lông làm ổ, hoặc đẻ con ra ngoài ổ đẻ thì ta cần phải nhổ lông bụng của nó và lấy đồ lót mềm của ổ khác làm tổ ấm rồi nhặt gom thỏ con đặt vào. Thỏ con sơ sinh không có lông, không mở mắt, không đứng được, nên phải có tổ ấm trong ổ đẻ để bảo vệ chúng khỏi chết rét và xây xước da.

Chăm sóc thỏ sơ sinh

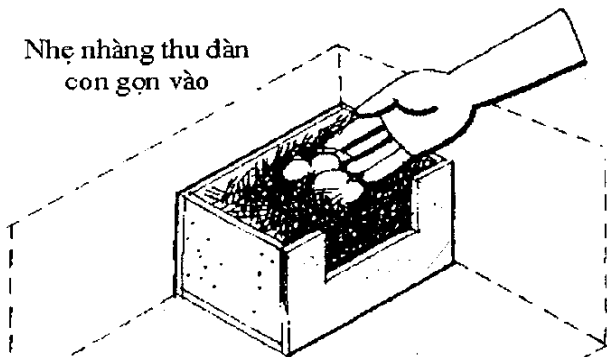
47. Sau khi thỏ đẻ xong, phải kiểm tra đàn con, xem chúng có nằm tập trung không; đàn con có được phủ lông ấm không; đàn con có bao nhiêu con và có con nào chết không.

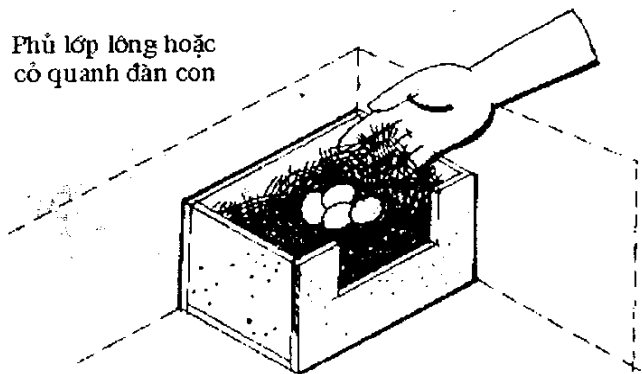
Kiểm tra đàn
con ngay sau
khi thỏ đẻ

Nếu thấy thỏ con phân tán trong ổ thì phải thu chúng nằm gọn vào một nơi, lấy đồ lót phủ kín xung quanh thỏ con.

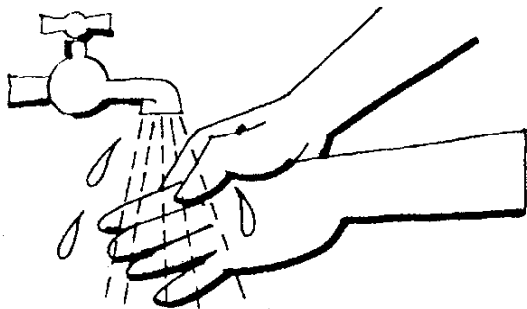
Nhẹ nhàng thu đàn
con gọn vào

Phủ lớp lông hoặc
cỏ quanh đàn con

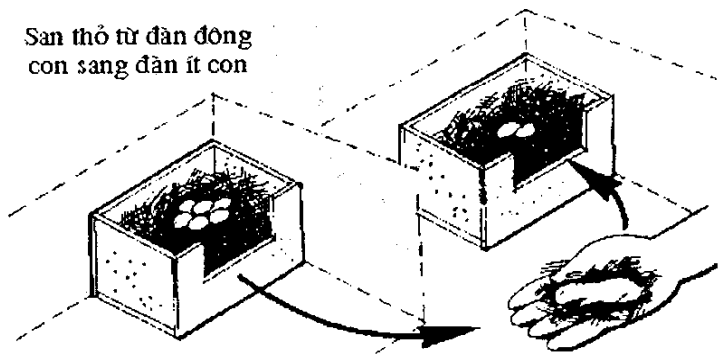
Cần rửa tay trước khi bắt thỏ con.

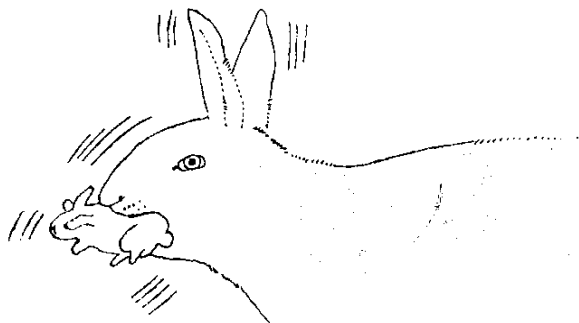
48. Thỏ mẹ chỉ nhảy vào ổ cho con bú một lần trong một ngày đêm. Cho nên sau khi thỏ bú xong nên để thỏ yên tĩnh bằng cách đưa ổ để ra khỏi lồng thỏ mẹ để tránh thỏ mẹ nhảy vào ổ làm con sợ hãi.

49. Nếu thỏ đẻ nhiều hơn 8 con/lứa thì nên san bớt con sang đàn khác, chỉ nên để tối đa 8 con vì nhiều thỏ mẹ chỉ có 8 núm vú. Thỏ con san đến đàn thỏ ít con, nhưng không chênh lệch nhau quá 2 ngày tuổi. Nên lấy đồ lót của ổ để mới để lót tay đón thỏ con đến để thỏ mẹ mới không phát hiện ra mùi lạ thì sẽ không cắn con.

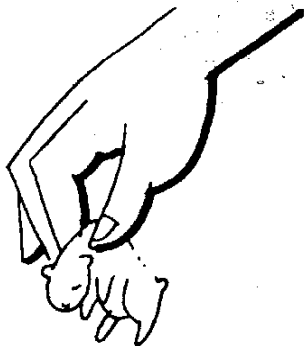
San thỏ từ đàn đông con sang đàn ít con

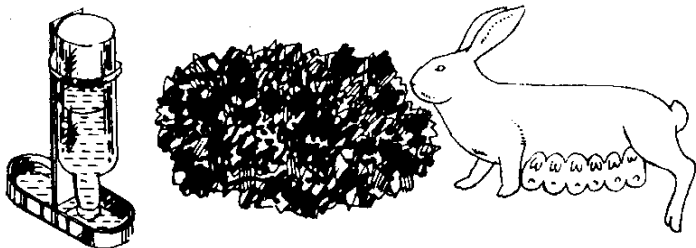
50. Thỏ mẹ đôi khi ăn thỏ con hoặc không cho con bú là do mẹ không có đủ sữa, khát nước. Trường hợp này hay xảy ra ở những thỏ mẹ đẻ lứa đầu, nuôi con vụng. Nếu con mẹ nào ăn con lặp lại lần thứ hai thì phải loại bỏ, thay con mẹ khác.

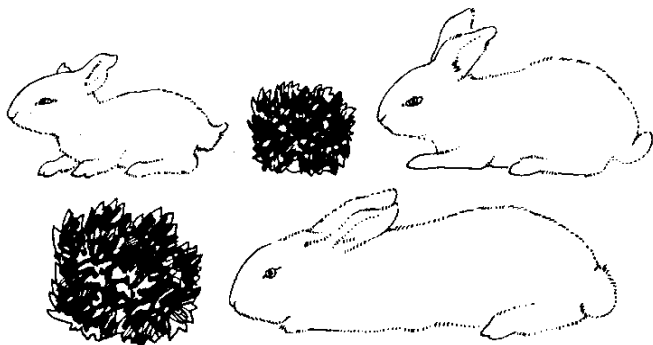
51. Hàng ngày phải kiểm tra đàn con kỹ lưỡng; phải xem chúng có bú no không, có lớn nhanh không. Nếu có con nào chết phải nhặt bỏ ra ngay. Nếu thỏ con đói sữa thì phải tìm nguyên nhân để khắc phục kịp thời: Có thể phải cho thỏ con bú nhờ mẹ khác.

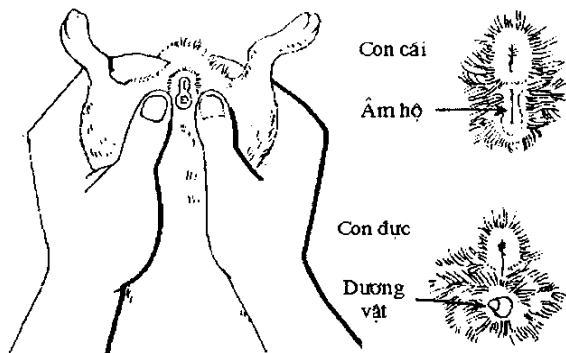
52. Thỏ mẹ nuôi con cần rất nhiều thức ăn và đủ nước uống để sản xuất sữa nhiều. Cho nên phải đáp ứng thoả mãn nhu cầu thức ăn và nước uống.

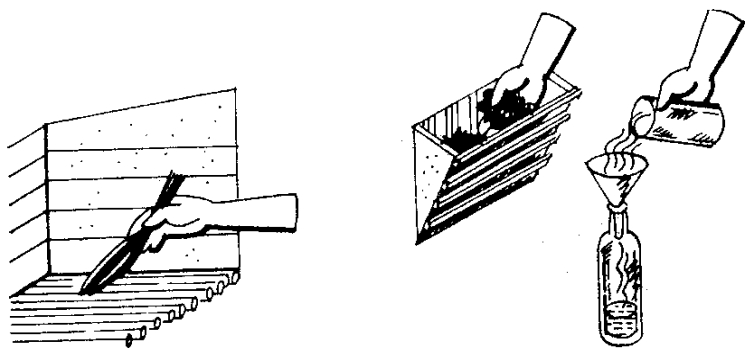
53. Thỏ con phát triển rất nhanh. Ban đầu thỏ con chỉ ngủ, ít hoạt động ngoài lúc bú mẹ. Khi chúng được 2 tuần tuổi thì lông bắt đầu mọc phủ kín mình, mở mắt và đi được. Đến 3 tuần tuổi, thỏ con sẽ ra khỏi ổ và tập ăn thức ăn với mẹ. Từ đó trở đi, thỏ con giảm dần sữa mẹ và ăn được thức ăn ngày càng nhiều. Vì vậy, khẩu phần ăn của thỏ mẹ phải được tăng dần lên. Khi thỏ được 5–6 tuần tuổi thì có thể cai sữa mẹ và hoàn toàn ăn thức ăn cứng.

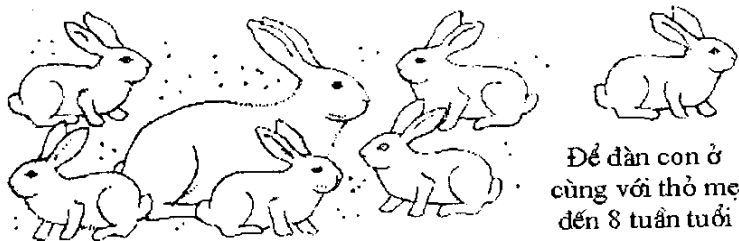
54. Phân biệt thỏ cái, thỏ đực lúc 8 tuần tuổi thì rất dễ. Cách làm như sau:

55. Phải chăm sóc hết sức cẩn thận đàn thỏ con mới được cai sữa. Giai đoạn này thỏ con rất dễ bị ốm, chết, bởi vì cơ thể chưa phát triển hoàn hảo lại bị tác động bởi các yếu tố ngoại cảnh mới như thức ăn, không khí, lồng chuồng v.v... Cho nên, phải quét dọn chuồng rất sạch sẽ, thức ăn nước uống phải sạch và thay mới hàng ngày. Không nên vận chuyển thỏ trong giai đoạn này.

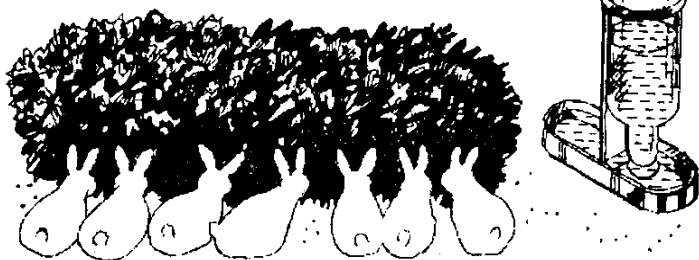
56. Nên để đàn con ở ngay tại lồng chuồng thỏ mẹ đến 8 tuần tuổi mới chuyển đi nuôi vỗ béo ở lồng chuồng khác hoặc xuất bán thỏ giống.

Chăm sóc thỏ vỗ béo

57. Nên nhốt 6–8 con thỏ con vào một ngăn lồng chuồng như trên. Tốt nhất là nhốt một đàn thỏ con cai sữa từ một con mẹ ở trong cùng một ngăn lồng. Giai đoạn này nên đáp ứng thoả mãn nhu cầu thức ăn, nước uống cho thỏ và đảm bảo khâu vệ sinh thức ăn, nhất là vệ sinh lồng chuồng để phòng tránh bệnh cầu trùng và bệnh ghẻ rất nguy hại.

Cho thỏ con ăn, uống thoả mãn
theo khả năng của chúng

58. Nếu nuôi dưỡng tốt thì thỏ sẽ đạt trọng lượng xuất thịt 1,8–2,2 kg vào lúc 3–4 tháng tuổi. Đến 4 tháng tuổi, nếu muốn nuôi chúng lớn hơn nữa thì phải nhốt riêng thỏ đực khỏi lồng thỏ cái vì lúc này nó bắt đầu nhảy phối hoặc cắn lẫn nhau.

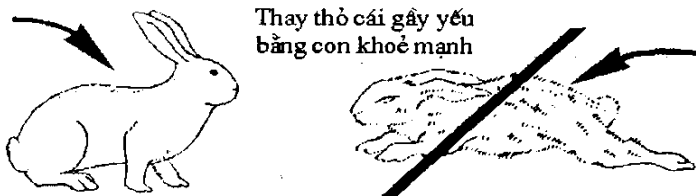
Thời điểm phối giống lại

59. Thông thường nên cho thỏ phối giống lại vào chu kỳ động dục lần thứ hai sau khi đẻ khoảng 16–18 ngày. Như vậy thỏ có thể đẻ được 6–7 lứa/năm. Tuy nhiên, đối với đàn thỏ giống nuôi thương phẩm, khoẻ mạnh và được cho ăn thức ăn dinh dưỡng cao thì có thể cho đẻ liên tục, tức là cho phối ngay lần động dục đầu tiên, sau khi đẻ 1–3 ngày. Như vậy

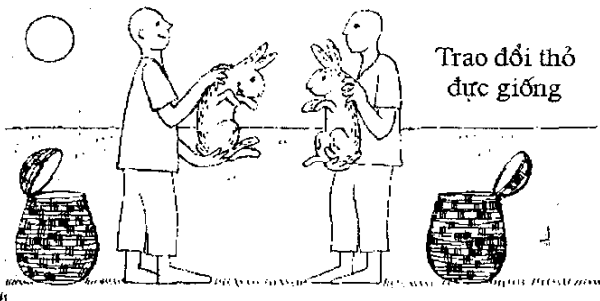
thỏ có thể đẻ được 8–9 lứa/năm. Nếu gia đình mới nuôi thỏ lần đầu thì nên cho thỏ đẻ thừa 4–5 lứa/năm là vừa. Khi có kinh nghiệm đáp ứng đủ nguồn thức ăn có dinh dưỡng tốt thì có thể cho thỏ đẻ dày hơn.

Loại thải thỏ giống

60. Bình thường đời thỏ giống có thể kéo dài đến 3 năm tuổi. Nhưng nếu con thỏ giống nào ốm yếu hoặc sinh đẻ kém (thụ thai kém, đẻ ít con, con yếu) thì cần loại thải để thay con giống khác.

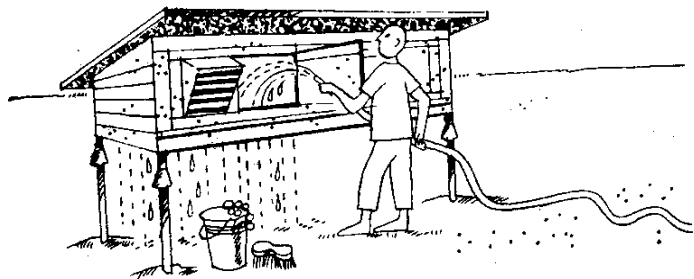
Nếu thỏ đực giống được 3 năm tuổi nhưng vẫn khỏe mạnh, những con cái được phối với con đực đó vẫn đẻ con tốt thì vẫn có thể tiếp tục để làm giống, nhưng không nên phối với đàn con của nó. Tốt nhất là cứ mỗi năm thay đổi con đực giống một lần. Con đực giống mới đó chắc chắn phải là con từ một gia đình khác.

IV. VỆ SINH PHÒNG, TRỊ BỆNH CHO THỎ

Vệ sinh chuồng trại

61. Điều rất quan trọng là phải giữ cho chuồng trại thỏ luôn luôn sạch sẽ. Nếu môi trường xung quanh bẩn sẽ làm thỏ mắc bệnh. Hàng ngày phải quét dọn phân, rác đọng lại ở đáy, góc lồng chuồng thỏ. Mỗi năm cần rửa lồng chuồng ít nhất là hai lần bằng nước xà phòng và nước sạch.

62. Sau khi bỏ ổ đẻ ra, cần rửa sạch bằng nước xà phòng và phơi khô rồi cất đi để dùng cho lần sau.

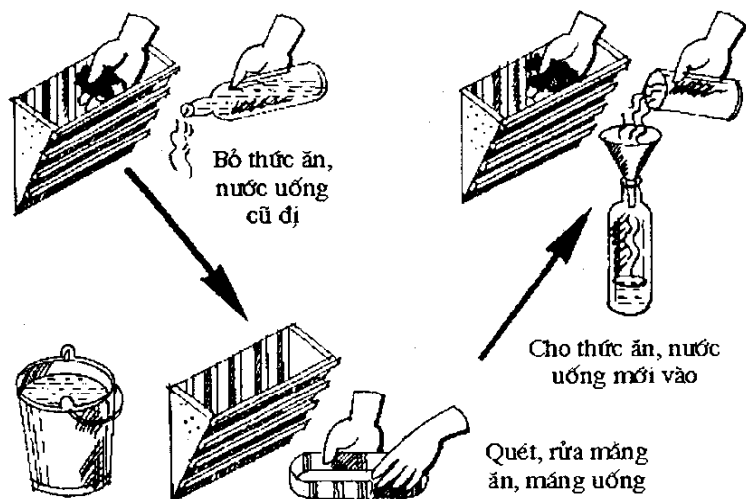
Vệ sinh thức ăn, nước uống

63. Nếu thấy thỏ gặm thành chuồng thì cần đặt vào chuồng một khúc gỗ để chúng gặm, để chống răng mọc dài.

Đặt miếng gỗ vào
lồng chuồng cho
thỏ gặm

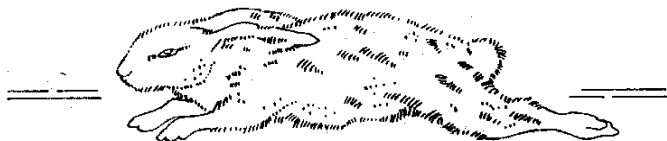
64. Nên cho thỏ ăn 2 lần/ngày và phải giữ máng ăn, chậu nước uống luôn luôn sạch sẽ. Thỏ rất dễ bị nhiễm mầm bệnh nếu thức ăn, nước uống bẩn thỉu. Khi cho thỏ ăn và uống, cần bỏ hết những loại thức ăn và nước uống còn thừa mà bị bẩn, nát, quét dọn máng ăn, rửa máng nước trước khi cho thức ăn, nước uống mới vào.

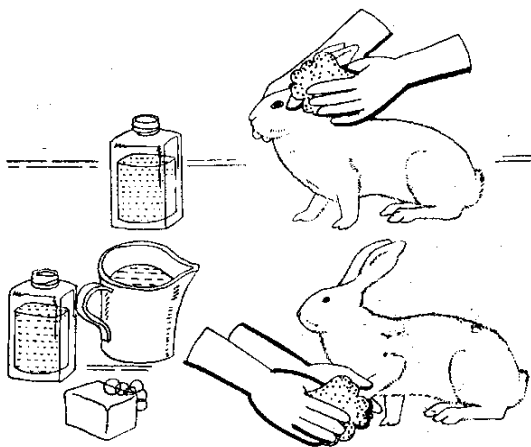
65. Không cho thỏ ăn các loại thức ăn ôi mốc, bẩn thỉu. Khi thay đổi loại thức ăn cần phải có giai đoạn chuyển tiếp, giảm dần loại cũ, tăng dần loại mới trong vòng một tuần lễ. Không cho thỏ uống nước lạnh về mùa đông, hoặc nước mưa, nước hồ ao.

Phát hiện và điều trị bệnh

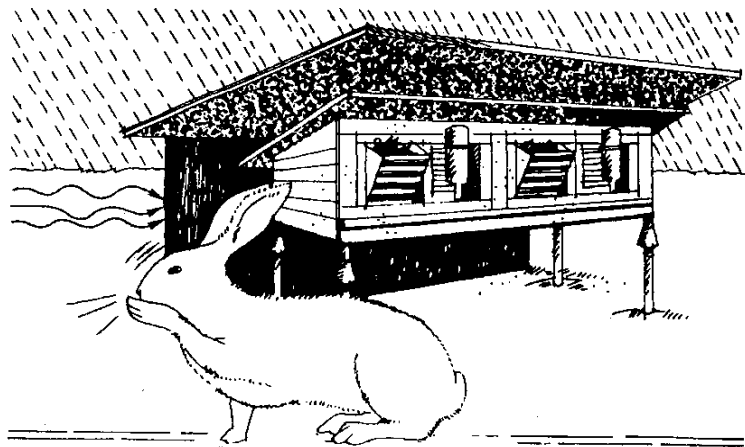
66. Hàng ngày phải quan sát thỏ kỹ càng để xem có con nào bị ốm không. Nếu thỏ ốm thì bỏ ăn, giảm trọng lượng, lông xù, lông xung quanh đuôi bắt đầu rụng; thỏ nằm ở tư thế không bình thường hoặc không đi lại được dễ dàng.

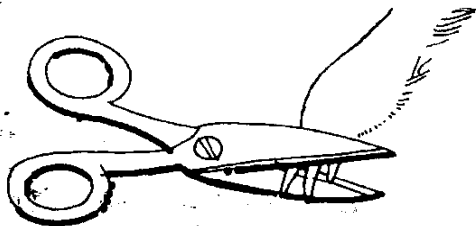
67. Nếu thấy thỏ bị ghê: có vảy sùi dân lên ở trong lỗ tai, trên vành tai, ở sống mũi, mí mắt, móng chân, gót chân thì dùng vải mềm thấm nước xà phòng rửa sạch vảy, rồi dùng dầu thực vật trộn lẫn 2 % bột lưu huỳnh bôi hai lần cách nhau 3–4 ngày. Nếu có điều kiện có thể sử dụng thuốc ghê Ivermectin dạng dung dịch tiêm nồng độ 0,3 %, tiêm dưới da một lần với liều 0,2 ml/kg thể trọng sẽ có tác dụng rất tốt.

68. Nếu thấy thỏ bị hắt hơi chảy mũi, hay lấy chân trước dụi vào mũi làm dính bột lông phía trong hai bàn chân thì con đó bị viêm mũi. Cần phải kiểm tra và khắc phục ngay tình trạng, nguyên nhân gây bệnh như: chuồng trại bị gió lùa, ẩm ướt, thức ăn dạng bột khô, thức ăn xanh dính cát.

69. Khi thấy móng chân thỏ dài quá mức bình thường thì phải lấy kéo cắt ngắn, cắt cẩn thận để khỏi cắt vào phần mô thịt.

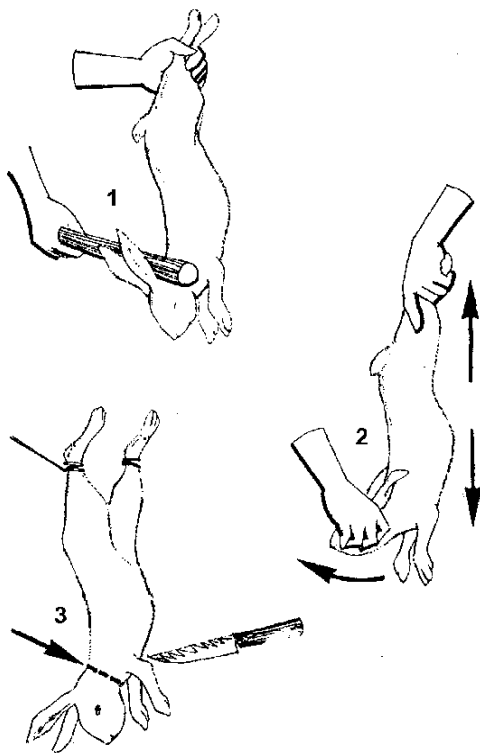

70. Nếu con thỏ nào bị chết thì phải được chôn sâu hoặc đốt để tránh lây lan mầm bệnh.

V. CÁCH THỊT THỎ

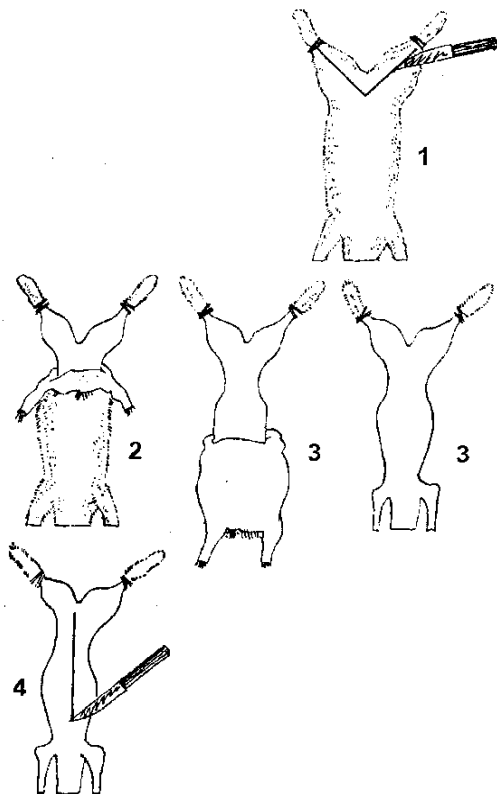
71. Khi gia đình muốn ăn thịt thỏ thì có thể giết thịt theo cách sau:

- Giết thỏ bằng cách dùng đoạn gỗ đánh vào gáy (1).
- Giết thỏ bằng cách cầm chân và đầu kéo căng (2)
- Khi thỏ chết rồi thì treo thỏ lên, cắt đầu, chân trước và dùng dao nhọn chọc hết tiết (3)

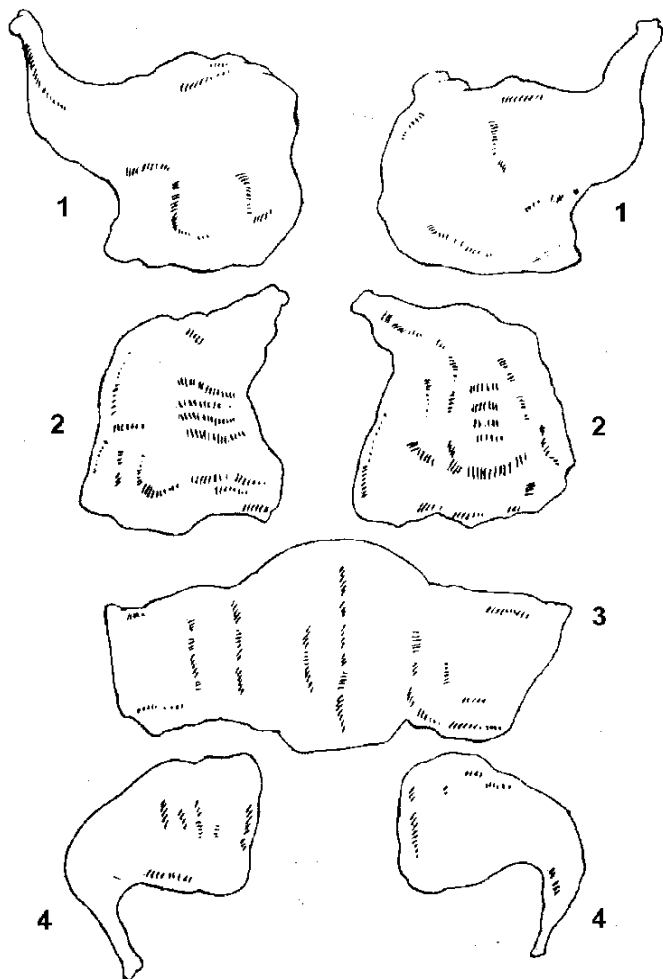

72. Lột da thỏ theo các bước sau:

- Cắt da vòng quanh 2 khớp cổ chân sau và cắt da theo đường thẳng hình chữ V từ chân bên này sang chân bên kia (1)
- Lột da từ 2 chân sau và cắt đuôi (2)
- Lột hết da khỏi thân, mình thỏ (3)
- Mổ bụng theo đường thẳng và bỏ hết nội tạng ra (4)

73. Chia thịt thỏ ra 4 phần: 2 đùi sau (1), 2 miếng thân (2), 1 miếng thân sườn (3), 2 miếng vai và chân trước (4)

Chịu trách nhiệm xuất bản

LÊ VĂN THỊNH

Phụ trách bản thảo

ÁNH THỦY – BÍCH HOA

Trình bày bìa

ĐỖ THỊNH

NHÀ XUẤT BẢN NÔNG NGHIỆP

D14 Phương Mai, Đống Đa, Hà Nội

ĐT: 8521940 - 8524501 FAX: (04) 5760748

CHI NHÁNH NXB NÔNG NGHIỆP

58 Nguyễn Bình Khiêm, Quận I, TP Hồ Chí Minh

ĐT: 8297157 - 8299521 FAX: (08).9101036

In 2000 bản khổ 15× 21 cm. Chế bản và in tại Xưởng in NXBNN. Giấy chấp nhận đăng ký kế hoạch XB số 114/1596 do CXB cấp ngày 27/12/2000. In xong và nộp lưu chiểu quý II/2001.